

บทความวิจัย (Research Article)

การรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีความรู้ระดับต้น
ต่อการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ประยุกต์ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 4
Perceptions and Attitudes of Undergraduate Students with
Fundamental Knowledge towards the Use of Apply-Jigsaw
Cooperative Learning Activities in Japanese Language Course 4

ชีวิน สุขสมณะ¹ พัชยา สุภาใจ^{1*} และกรรกรช ศรีวิชัย²

Shewin Suksamana¹, Phatchaya Suphachai^{1*} and Korrakrit Sriwichai²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ประยุกต์ โดยมุ่งพัฒนาทักษะการอ่านในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 4 ผ่านการใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล ประชากรได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 4 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 16 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบประเมิน และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจิ๊กซอว์ประยุกต์ มีระดับการรับรู้และทัศนคติโดยรวมอยู่ในระดับมาก สาเหตุสำคัญมาจากการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการตั้งศักยภาพของนักศึกษาในด้านความรู้ความเข้าใจ การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมาปรับใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่าน ส่งผลให้นักศึกษามีความสนใจต่อการเรียนรู้อย่างมากขึ้น เกิดความมั่นใจ และกล้าแสดงออกในกระบวนการอ่านเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ประยุกต์ในการสร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

¹ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

The International College, Payap University

² โรงเรียนกวาดวิชาพัฒนาวิชาการเชียงใหม่

Phatthanavichakarn Chiangmai tutoring schools, Thailand

*Corresponding author; email: phatchaya047@gmail.com

(Received: 4 December 2024; Revised: 11 February 2025; Accepted: 18 June 2025)

คำสำคัญ: การอ่านภาษาญี่ปุ่นเพื่อความเข้าใจ การรับรู้และทัศนคติ
การเรียนรู้เทคนิคจิกซอว์ประยุกต์

Abstract

This study aimed to examine students' perceptions and attitudes toward the implementation of cooperative learning using a modified jigsaw technique to enhance reading skills in Japanese Language 4. The study population consisted of 16 undergraduate students who enrolled in Japanese Language 4 during the 2024 academic year at Payap University. Data were collected by using a questionnaire, and the responses were analyzed with statistical mean scores and then interpreted against established evaluative criteria.

The findings revealed that students who participated in learning activities incorporating the jigsaw cooperative learning technique have a high level of overall perceptions and attitudes. This result of the study is attributed to the activity design which can encourage students to apply their reading knowledge effectively. The integration of the cooperative learning approach fosters students' interest, confidence, and active engagement in the learning process. Overall, the result shows achievement of integrating the jigsaw cooperative learning technique supporting language learning environment and aligning well with students' learning needs and expectations effectively.

Keywords: Japanese reading for comprehension, perceptions and attitudes,
learning applied-jigsaw technique

บทนำ

ในยุคสังคมข่าวสาร ความก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคมอย่างกว้างขวาง บุคคลในสังคมจำเป็นต้องพบปะติดต่อกันและดำเนินกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ภาษาต่างประเทศกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการสื่อสาร การให้ความรู้ และการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ภาษายังมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเจรจาต่อรองด้านการค้า และการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ การที่คนไทยสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้ดีช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่งเสริมการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งยังช่วยให้คนไทยสามารถถ่ายทอดความภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลกได้ (กรมวิชาการ, 2560)

ในบรรดาภาษาต่างประเทศ ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ภาษาญี่ปุ่นเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน, 2562) ภาษาญี่ปุ่นมีบทบาทสำคัญในวงการธุรกิจ การท่องเที่ยว และการศึกษา โดยการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทยมีการขยายตัวทั้งในโรงเรียนมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันสอนภาษาต่าง ๆ

จากการสำรวจของเจแปนฟาวเดชั่นในปี 2021 พบว่า ประเทศไทยเป็นอันดับ 5 ของโลกที่มีนักศึกษาภาษาญี่ปุ่นมากที่สุด โดยมีสถาบันที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 676 แห่ง ประกอบด้วยมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนมัธยม และสถาบันสอนภาษาเอกชน มีครูผู้สอนจำนวน 2,015 คน และนักศึกษาทั่วประเทศในระบบการศึกษา 183,957 คน สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่นไว้ในหลักสูตรปี 2551 ซึ่งมุ่งเน้นให้นักศึกษามีทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เพื่อให้เข้าถึงปรัชญา วิถีคิด และวิถีชีวิตของชาวญี่ปุ่น อีกทั้งสามารถเปรียบเทียบและถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นได้อย่างสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

ทักษะการอ่านถือเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากช่วยพัฒนากระบวนการคิดและการเรียนรู้ในทักษะอื่น ๆ ทั้งการฟัง พูด และเขียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักปรัชญาชาวอังกฤษ เซอร์ฟรานซิส เบคอน ที่กล่าวว่า “การอ่านทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์” (Bacon, 1967, น. 167 อ้างถึงใน ผกาศรี เย็นบุตร, 2558) อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญในการสอนทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นในระดับอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยได้มาจากการสัมภาษณ์อาจารย์

ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นจำนวน 8 คน พบหลากหลายประเด็น สามารถสรุปปัญหา ได้แก่ นักศึกษาไม่เข้าใจความหมายของบทอ่าน ไม่มีความกระตือรือร้นหรือสนใจในการอ่าน บางคนไม่อ่านบทเรียน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างเต็มที่ แนวทางการสอนที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาทักษะการอ่าน เช่น เทคนิคการสอนแบบจิกซอว์ และ เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งจัดอยู่ในรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ การศึกษาพบว่า เทคนิคเหล่านี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยเทคนิคจิกซอว์เน้นการจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษามีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ส่วนเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนเน้นการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษาที่มีศักยภาพแตกต่างกัน นักศึกษาที่เก่งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อน ในขณะที่นักศึกษาที่อ่อนกว่าก็ได้รับการช่วยเหลือ (Iijima, 2012)

นอกจากนี้ การรับรู้ (perception) ในภาษาและมุมมองทางญี่ปุ่นหมายถึง กระบวนการที่บุคคลรับข้อมูลจากสิ่งแวดล้อมและแปรรูปเป็นความเข้าใจตามประสบการณ์หรือความเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการตีความที่มีผลต่อวิธีที่แต่ละบุคคลตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ (sugimoto, 2014) ทศนคติ (attitude) คือ ความรู้สึกหรือมุมมองที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นไปในเชิงบวก เชิงลบ หรือเป็นกลาง และสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมและการกระทำของบุคคลในภายหลัง (Ajzen, 2001)

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นของนักศึกษาระดับต้นเป็นหนึ่งในความท้าทายสำคัญของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะเมื่อนักศึกษายังขาดความมั่นใจในการอ่านและมีคลังศัพท์จำกัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอว์ประยุกต์ ถูกนำมาใช้เป็นกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระตุ้นการมีส่วนร่วม และพัฒนาทักษะการอ่านผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักศึกษา อย่างไรก็ตาม ประสิทธิภาพของกิจกรรมนี้ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ และทัศนคติของนักศึกษา ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ได้หากไม่สอดคล้องกับรูปแบบของกิจกรรม ในฐานะผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาญี่ปุ่น ได้ทำการสังเกตปัญหาที่พบได้บ่อยในนักศึกษาระดับต้น ได้แก่ 1) การรับรู้ที่ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในกิจกรรม – นักศึกษาบางคนอาจมองว่าตนเองไม่มีความสามารถพอในการมีส่วนร่วม ทำให้ขาดความมั่นใจและไม่กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 2) ทศนคติเชิงลบต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือ – นักศึกษาบางคนอาจมองว่าการพึ่งพาเพื่อนร่วมกลุ่มเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของตนเอง หรือรู้สึกว่าการทำงานกลุ่มเป็นภาระมากกว่าประโยชน์ 3) ความคาดหวังที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับผลลัพธ์ของกิจกรรม – นักศึกษาบางคนอาจมองว่ากิจกรรมจิกซอว์เหมาะกับการเรียนรู้เนื้อหาทั่วไป แต่ไม่สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นได้จริง และ 4) ความกังวลด้านภาษา – การใช้ภาษาญี่ปุ่น

ในการสื่อสารและอธิบายเนื้อหาให้เพื่อนร่วมกลุ่มอาจสร้างความกดดัน ทำให้นักศึกษาบางคนเลือกที่จะเงียบหรือพยายามหลีกเลี่ยงการมีส่วนร่วม ความสำคัญของการศึกษาจะช่วยให้เข้าใจการรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาระดับต้น ต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ว่ประยุกต์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่น

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาระดับต้นต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ว่ประยุกต์ซึ่งผสมผสานเทคนิคการสอนแบบจิกซอร์ว่และเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 4 เนื่องจากเป็นรายวิชาภาษาญี่ปุ่นที่มีเนื้อหาครบทั้ง 4 ทักษะ พูด ฟัง อ่าน และเขียนโดยมีเนื้อหาครอบคลุมในระดับต้นเทียบการสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับ 4 (JLPT N4) เพื่อปรับปรุงและสามารถออกแบบและปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษามากขึ้น

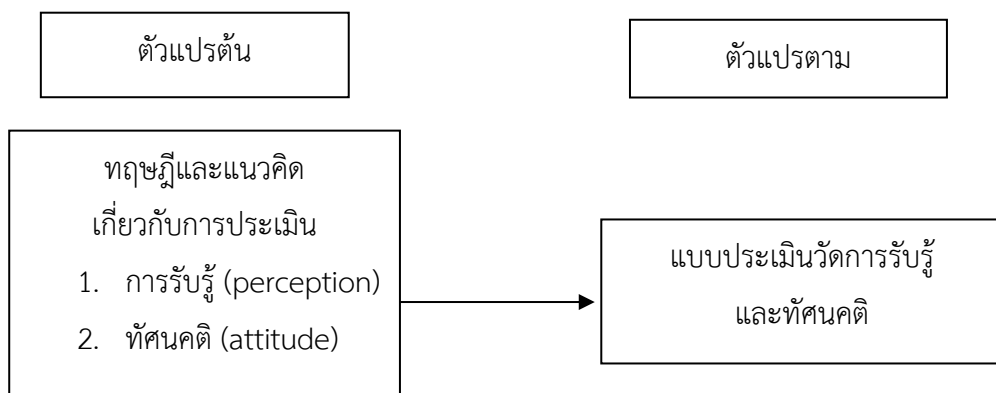
วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการรับรู้และทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ว่ประยุกต์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน

ตัวแปรตาม คือ แบบประเมินวัดการรับรู้และทัศนคติ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยพายัพ ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาญี่ปุ่น 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินการรับรู้และทัศนคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจิกซอร์ประยุกต์ 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินการรับรู้และทัศนคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจิกซอร์ประยุกต์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน โดยสังเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้และทัศนคติ ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพของแบบประเมินการรับรู้และทัศนคติ โดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาญี่ปุ่นในฐานะภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงโดยหาค่า IOC ซึ่งค่า IOC ของแบบประเมินการรับรู้และทัศนคติฉบับนี้มีค่าเท่ากับ 0.67-1.00 และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตาราง 1 แผนการดำเนินการเก็บข้อมูล

วัน/เดือน/ปี	เวลา	รายละเอียด
1 ต.ค. 2567	9:30-11:00	ปฐมนิเทศ (จุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน บทบาทของนักศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมจิกซอร์ประยุกต์ และวิธีการประเมิน)
4 ต.ค. 2567	9:00-16:00	แผนการสอนครั้งที่ 1 เรื่อง カンガルー
5 ต.ค. 2567	9:00-16:00	แผนการสอนครั้งที่ 2 เรื่อง 犬の生活
6 ต.ค. 2567	9:00-16:00	แผนการสอนครั้งที่ 3 เรื่อง CD の借り方
8 ต.ค. 2567	9:00-16:00	แผนการสอนครั้งที่ 4 เรื่อง 送別会
11 ต.ค. 2567	9:30-11:00	แบบประเมินการรับรู้และทัศนคติ

1. ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ประยุกต์ เพื่อพัฒนาการอ่านและความเข้าใจในภาษาญี่ปุ่น โดยจัดทำแผนการสอน จำนวน 4 แผน ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการปฐมนิเทศนักศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้ วิธีการเรียน บทบาทของนักศึกษา การให้ ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือจิ๊กซอว์ประยุกต์ และวิธีการประเมิน โดยแผนการสอน แผนการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ประยุกต์ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การเตรียมความพร้อม (preparation stage) กำหนดหัวข้อและแบ่งเนื้อหาโดยอาจารย์แบ่งหัวข้อออกเป็นส่วนย่อยที่เกี่ยวข้องกัน และจัดกลุ่มผู้เรียน แบ่งนักศึกษาเป็นกลุ่มจิ๊กซอว์ (jigsaw groups) โดยให้แต่ละคน รับผิดชอบศึกษาเนื้อหาส่วนหนึ่ง เตรียมสื่อการเรียนรู้โดยใช้บทความภาษาญี่ปุ่น 2. การเรียนรู้ เฉพาะด้าน (expert group stage) นักศึกษาที่ได้รับหัวข้อเดียวกันจากแต่ละกลุ่ม รวมตัวเป็น "กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ" (expert group) สมาชิกในกลุ่มช่วยกันศึกษา ทำความเข้าใจ และสรุปสาระสำคัญ 3. การแลกเปลี่ยนความรู้ (jigsaw group stage) นักศึกษากลับไป "กลุ่มจิ๊กซอว์" และสอนเนื้อหาที่ตนเองเรียนรู้มาให้เพื่อนในกลุ่มทุกคนต้องฟัง ตั้งคำถาม และอภิปราย เพื่อให้ เข้าใจภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด อาจารย์อาจกระตุ้นให้มีการสรุปเป็นแผนภูมิ โปสเตอร์ หรือ แบบฝึกหัดร่วมกัน 4. การประยุกต์ใช้และสรุปผล นักศึกษาทำกิจกรรมประยุกต์ความรู้โดย การอภิปราย (discussion/debate) หลังจากนั้นอาจารย์ช่วยเสริมความเข้าใจ และเชื่อมโยง เนื้อหากับสถานการณ์จริง และ 5. การประเมินผล (assessment stage) ใช้การประเมินตนเอง และเพื่อนร่วมกลุ่ม (peer & self assessment) หลังจากนั้น อาจารย์ให้ข้อเสนอแนะ และสะท้อน ผลการเรียนรู้ (reflection)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจิ๊กซอว์ประยุกต์มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มนักศึกษา

นักศึกษาได้รับการแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มละ 4 คน โดยเรียกว่า "กลุ่มบ้าน" (home groups) ผู้สอนจะแจกเนื้อหาบทอ่านที่แบ่งเป็นส่วน A, B, C, D ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม โดยใช้ วิธีจับสลาก จากนั้นสมาชิกในกลุ่มจะทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเนื้อหาที่ได้รับ ก่อนที่จะทำ กิจกรรมในขั้นตอนที่ 2

ขั้นที่ 2 กลุ่มเพื่อนสอนเพื่อน

นักศึกษาในกลุ่มจะถูกจับคู่ระหว่างนักศึกษาที่มีความสามารถดีกับนักศึกษาที่ อ่อนกว่า โดยเรียกว่า "กลุ่มเพื่อนสอนเพื่อน" (peer tutoring groups) โดยแต่ละคู่จะได้รับ เนื้อหา A, B, C, D เช่นเดียวกัน นักศึกษาที่มีความสามารถมากกว่าจะสอนเพื่อนในกลุ่ม โดยก่อน

เริ่มกิจกรรม ผู้สอนจะชี้แจงเนื้อหาที่สำคัญ คำศัพท์ที่ยาก และวิธีการให้แรงเสริมทางบวกแก่เพื่อน จากนั้น จึงทำการแบ่งกลุ่มนักศึกษาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาญี่ปุ่น 4 โดยแบ่ง 50% แรก เป็นกลุ่มเก่ง และ 50% หลังเป็นกลุ่มอ่อน โดยใช้สัญลักษณ์สติ๊กเกอร์สีเขียวแทนกลุ่มเก่ง และสีแดงแทนกลุ่มอ่อน เพื่อสะดวกในการติดตามผลระหว่างการทำกิจกรรม

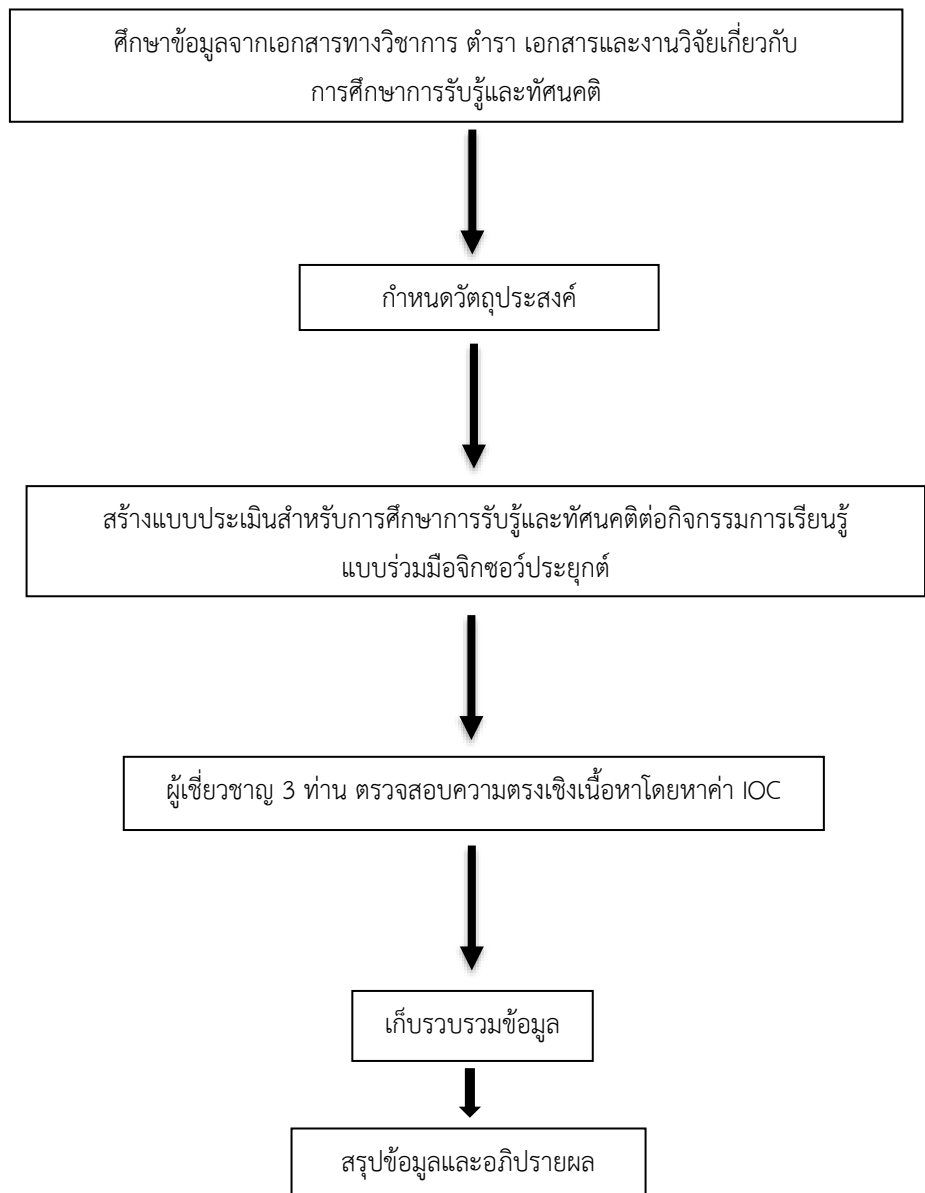
ขั้นที่ 3 กลุ่มเชี่ยวชาญ

หลังจากนักศึกษาได้ทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนสอนเพื่อนแล้ว นักศึกษาจะเปลี่ยนกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มเชี่ยวชาญ (expert groups) โดยกลุ่มนี้จะมีสมาชิก 2-3 คน ซึ่งจะทำให้การอภิปรายและทำความเข้าใจเนื้อหาที่ได้รับมอบหมายจากกิจกรรมในขั้นตอนที่ 2 อย่างละเอียด

ขั้นที่ 4 กลับเข้าสู่กลุ่มบ้านเดิม

ในขั้นตอนนี้ นักศึกษาจะกลับไปยังกลุ่มบ้านเดิม (re-home groups) โดยแต่ละคนจะนำความรู้ที่ได้จากกลุ่มเชี่ยวชาญมาอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟัง และช่วยกันนำเนื้อหาจากแต่ละส่วนมาประกอบกันจนได้เนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ ก่อนจะสรุปเนื้อหาลงในแบบบันทึกที่แจกให้แก่กลุ่ม จากนั้นนักศึกษาจะนำเสนอผลสรุปเนื้อหาบทอ่านหน้าชั้นเรียน ซึ่งผู้สอนจะทำการบันทึกกิจกรรมและสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในทุกขั้นตอนของกิจกรรม

2. ผู้วิจัยทำการเก็บแบบประเมินหลังจากที่นักศึกษาดำเนินการเรียนโดยใช้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจิกซอร์ประยุกต์ เพื่อพัฒนาการอ่านและความเข้าใจในภาษาญี่ปุ่น โดยจัดทำแผนการสอนจำนวน 4 แผน ระยะเวลารวมทั้งสิ้น 24 ชั่วโมงที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้ว จากนั้นรวบรวมและตรวจสอบแบบประเมินสำรวจการรับรู้และทัศนคติที่ได้ส่งกลับคืนมาครบทั้ง 16 ชุด

ภาพ 2 แสดงขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินและการรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการคำนวณค่าเฉลี่ยจากคะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมิน และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย การวัดระดับความต้องการใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนในแต่ละระดับดังนี้ (บัวรัตน์ ศรีนิล, 2560)

เกณฑ์การให้คะแนนความต้องการแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับการรับรู้และทัศนคติ	ระดับคะแนน
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

การกำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยเพื่อการแปลความหมายแบ่งเป็น 5 ระดับคะแนน จากช่วงค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความหมาย
4.55 – 5.00	มีการรับรู้และทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.55 – 4.54	มีการรับรู้และทัศนคติอยู่ในระดับมาก
2.55 – 3.54	มีการรับรู้และทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง
1.55 – 2.54	มีการรับรู้และทัศนคติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.54	มีการรับรู้และทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และแปลความระดับการรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ประยุกต์ จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม

ด้าน	รายการ	$\bar{X}$	แปล
1	ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.25	มาก
2	ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.51	มาก
3	ด้านสื่อการเรียนรู้	4.44	มาก
4	ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง	4.48	มาก
รวม		4.42	มาก

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษามีการรับรู้และทัศนคติต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอร์ประยุกต์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีการรับรู้และทัศนคติด้าน

กิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้น นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้

สรุป

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะรูปแบบจิกซอว์ (jigsaw) ซึ่ง Slavin (1995) และ Aronson (1978) พัฒนาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีบทบาทสำคัญและพึ่งพาอาศัยกัน ในกระบวนการเรียนรู้ ในบริบทของการเรียนภาษาต่างประเทศ Takahashi (2018) และ Nakamura (2020) พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาผ่านการมีส่วนร่วมในกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของวิธีการนี้ขึ้นอยู่กับ การรับรู้และทัศนคติของนักศึกษา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของการเรียนรู้ การศึกษานี้จึงมุ่งวิเคราะห์การรับรู้และทัศนคติของนักศึกษาระดับต้นที่เรียนภาษาญี่ปุ่น ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอว์ประยุกต์ โดยพิจารณาใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระ – ความเหมาะสมของเนื้อหาต่อนักศึกษา 2) กิจกรรมการเรียนรู้ – การกระตุ้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา 3) สื่อการเรียนรู้ – ประสิทธิภาพของสื่อที่ใช้ และ 4) การจัดการเรียนการสอนที่เน้น นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง – การสนับสนุนให้นักศึกษามีบทบาทในกระบวนการเรียนรู้

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์เชิงทฤษฎี

1. การรับรู้ด้านเนื้อหาสาระ (ค่าเฉลี่ย 4.25) – ความเกี่ยวข้องและการเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของนักศึกษา ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีการรับรู้เชิงบวกต่อเนื้อหาสาระที่ใช้ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 อยู่ในระดับ "มาก" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Biggs (2003) และ Suzuki (2015) ที่ระบุว่า การออกแบบเนื้อหาควรเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของนักศึกษา เพื่อกระตุ้นความสนใจและความเข้าใจ

2. การรับรู้ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.51) – บทบาทของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ได้รับคะแนนสูงสุด (4.51) ซึ่งแสดงถึงการยอมรับของนักศึกษาต่อกิจกรรมจิกซอว์ ผลลัพธ์นี้สะท้อนหลักการของ Araragi (1983) ที่เน้นว่าปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาความคิด โดยนักศึกษารู้สึกว่าการทำงานร่วมกันช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหาผ่านกระบวนการอธิบายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

3. การรับรู้ด้านสื่อการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.44) – บทบาทของ Cognitive Load และสื่อที่ออกแบบมาอย่างดี สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ได้รับการประเมินในระดับ "มาก" (4.44) ซึ่งสะท้อนถึง

คุณภาพของสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ Mayer (2009) อธิบายว่า สื่อการเรียนรู้ที่ดีช่วยลดภาระทางปัญญา (Cognitive Load) และเพิ่มประสิทธิภาพการประมวลผลข้อมูล นอกจากนี้ Sato (2019) พบว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียแบบอินเทอร์แอคทีฟช่วยเสริมสร้างทักษะการอ่านภาษาญี่ปุ่นในนักศึกษาที่มีระดับพื้นฐาน

4. การรับรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง (ค่าเฉลี่ย 4.48) – อิทธิพลของ Self-Determination Theory การรับรู้และทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย 4.48) สะท้อนว่านักศึกษาชื่นชอบแนวทางที่พวกเขามีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ Weimer (2013) ชี้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ปัจจัยที่สนับสนุนการรับรู้เชิงบวก ผลการศึกษาโดยรวม (ค่าเฉลี่ย 4.42) ชี้ว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิกซอว์ประยุกต์ ซึ่งอาจเกิดจาก 1) โครงสร้างของกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษามีบทบาทชัดเจน – ลดความวิตกกังวลในการเรียนรู้ภาษา 2) การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมกลุ่ม – เสริมสร้างความมั่นใจและกระตุ้นการมีส่วนร่วม และ 3) ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับการใช้งานจริง – ทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเรียน

2. ปัจจัยที่อาจเป็นอุปสรรคแม้ว่าผลลัพธ์จะอยู่ในระดับสูง แต่ยังมีปัจจัยที่ควรพิจารณา เช่น 1) ความแตกต่างด้านระดับภาษาของนักศึกษา – อาจทำให้บางคนรู้สึกไม่มั่นใจในการมีส่วนร่วม 2) ความซับซ้อนของเนื้อหา – อาจต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับนักศึกษาที่มีพื้นฐานต่างกัน และ 3) ความคาดหวังของนักศึกษา – นักศึกษาบางคนอาจยังต้องการการสอนแบบปกติควบคู่ไปด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษา – ควรพิจารณาวิเคราะห์ผลลัพธ์แยกตามระดับทักษะภาษา หรือ ประสบการณ์การเรียนรู้แบบจิกซอว์ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของผลกระทบในแต่ละกลุ่ม

2. การใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลที่หลากหลาย – นอกจากแบบสอบถาม ควรพิจารณาใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือ การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ช่วยอธิบายเหตุผลของผลลัพธ์ได้ดีขึ้น

3. การวิเคราะห์ผลกระทบระยะยาว – ควรติดตามผลการเรียนรู้ในระยะยาว เพื่อดูว่า นักศึกษายังคงมีทัศนคติเชิงบวกและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมจิตฮอว์ใน สถานการณ์จริงหรือไม่

4. การเปรียบเทียบกับรูปแบบการสอนอื่น – อาจศึกษาผลลัพธ์ของการเรียนรู้แบบจิต ฮอว์ประยุกต์เปรียบเทียบกับวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น การเรียนแบบบรรยายหรือการใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ เพื่อให้เห็นจุดแข็งและข้อจำกัดของแต่ละแนวทาง

5. การพัฒนาแนวทางลดอุปสรรคในการเรียนรู้ – ควรออกแบบกลยุทธ์หรือเครื่องมือ เสริมที่ช่วยลดความแตกต่างของระดับภาษาและความซับซ้อนของเนื้อหา เช่น การให้แบบฝึกหัด เตรียมความพร้อม ก่อนเริ่มกิจกรรมจิตฮอว์ประยุกต์

ข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้การวิจัยครั้งต่อไปสามารถพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถนำไปใช้ในบริบทที่กว้างขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

บัวรัตน์ ศรีนิล. (2560). *เอกสารประกอบการเรียน การออกแบบวิจัยธุรกิจ การเก็บรวบรวม ข้อมูล การออกแบบสอบถาม และการเลือกตัวอย่าง*. เชียงใหม่: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผกาศรี เย็นบุตร. (2558). *เอกสารประกอบการสอนวิชา ท.0211 (การอ่าน)*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. นครปฐม: โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กองยุทธศาสตร์และแผนงาน. (2562). *แผนแม่บทพัฒนา แรงงานไทยในระยะ 5 ปี*. สืบค้นจาก <http://www/oic/go.th/fileweb/cabinfocenter3/drawer003/general/data00000725/pdf>. 52, 27-58.

Ajzen, I. (2001). Nature and Operation of Attitudes. *Annual Review of Psychology*,

- Araragi, C. (1983). The effect of the jigsaw learning method on children's academic performance and learning attitude. *Japanese Journal of Educational Psychology*, 31(6), 102–112.
- Aronson, E. (1978). *The jigsaw classroom*. California: Sage.
- Biggs, J. B. (2003). *Aligning Teaching for Constructing Learning*. Retrieve from https://www.researchgate.net/publication/255583992_Aligning_Teaching_for_Constructing_Learning
- Iijima, Y. (2012). マインドマップによるノートテイキングの試みー「日本事情」クラスにおけるドキュメンタリー映像視聴の記憶として」 : Using Mind Mapping Skill for Note-taking: though the Note-taking Activities of Documentary Movies in Current Issue in Japan. (Master' s thesis, Kansai University of International Studies).
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nakamura, T. (2020). Evolution of University Sports Education in Japan: Curriculum, Participation, and Policy Implications. *Journal of Physical Education Studies*, 12, 112-126.
- Sato, M. (2019). Spread and progress of school as learning community in Asia. In K. Murata (Ed.), *Lesson study and schools as learning communities* (pp. 3–13). Milton Park: Routledge.
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative learning: Theory, research, and practice*. Boston: Allyn & Bacon.
- Sugimoto, Y. (2014). *An Introduction to Japanese Society* (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Suzuki, M. (2015). *Effective content design for foreign language education*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Takahashi, T. (2018). Motivation of students for learning English in Rwandan schools. *Issues in Educational Research*, 28(1), 168-186.
- Weimer, M. (2013). *Learner-centered teaching: Five key changes to practice*. San Francisco: Jossey-Bass.